MAIG 2025

Conselleria d'Educació
i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat
del Sistema Educatiu

AVALUACIÓ EXTERNA 2024-2025
4t EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA
COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA EN LLENGUA CATALANA

GUIA DE CORRECCIÓ: MODEL 3

Contingut

Contingut 2
GUIA DE CORRECCIÓ PREGUNTES CODIFICADES I EXPRESSIÓ ESCRITA 4
Part comuna 4
Àudio: *La nostra tribu*, de **L'ofici de viure.** Catalunya Ràdio 4
Pregunta 1 4
Pregunta 2 4
Pregunta 3 5
Pregunta 4 5
Pregunta 5 5
Pregunta 6 6
Pregunta 7 7
Pregunta 8 8
Pregunta 9 8
Lectura 1*: "L'ambre gris*, Fabio Genovesi 9
Pregunta 10 9
Pregunta 11 10
Pregunta 12 10
Pregunta 13 10
Pregunta 14 11
Part específica: Model 3 12
Lectura 2: *Heroïcitats a The Last of Us*, Toni de la Torre 12
Pregunta 15 12
Pregunta 16 13
Pregunta 17 14
Pregunta 18 14
Pregunta 19 15
Lectura 3: *Tria bé!* 16
Pregunta 20 16

Pregunta 21 17
Pregunta 22 17
Pregunta 23 17
Pregunta 24 18
Expressió escrita 19
Pregunta 25: Expressió escrita 19
Rúbrica 20

GUIA DE CORRECCIÓ PREGUNTES CODIFICADES I EXPRESSIÓ ESCRITA

IMPORTANT

IMPORTANT: si hi ha cap opció de resposta que és correcta i no surt en aquests criteris, s'ha de considerar com a bona. **No s'han de penalitzar les faltes d'ortografia** en les **preguntes obertes** de **comprensió**, ja que **s'avalua sols** el que s'ha **entès**, no com s'ha escrit.

Part comuna

Àudio: *La nostra tribu*, de **L'ofici de viure.** Catalunya Ràdio

Pregunta 1

1. Què dona **sentit** a la nostra **vida** segons la psicòloga Joana Frigolé?

Resposta correcta
La necessitat de donar i rebre amor (o similar).

Codificació 0-1		
Codi	X	No contesta.
	1	Resposta correcta.
	0	Resposta incorrecta.

Pregunta 2

2. Indica almenys **dos sinònims** que fa servir el presentador del programa per descriure la paraula ***grup***.

Resposta correcta
colla, entorn, tribu

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: 2 sinònims de la llista anterior.
	1	Resposta parcialment correcta: 1 sinònim de la llista anterior.
	0	Resposta incorrecta: qualsevol altra casuística.

Pregunta 3

3. Indica quins d'aquests enunciats **completen** les paraules de la psicòloga Joana Frigolé quan diu «**som animals mamífers**».

Marca ☒ les **opcions** correctes.

Resposta correcta

C i D

☐ A. Som una espècie animal en què només sobreviuen els individus millor adaptats a l'entorn.

☐ B. La nostra supervivència depèn de cuidar-nos els uns als altres.

☒ C. La nostra supervivència depèn de les decisions d'un líder.

☒ D. L'ésser humà és una espècie que necessita viure en comunitat.

Codificació 0-1		
Codi	X	No contesta.
	1	Resposta correcta: només marca les opcions correctes.
	0	Resposta incorrecta: 1 o cap encert o en marca més de 2.

Pregunta 4

4. **Explica** de manera breu l'afirmació següent del psicòleg Josep M. Faricle: «**la soledat és la gran pandèmia actual**».

Resposta correcta

Una part considerable de la població viu en soledat i això comporta trastorns que poden considerar-se malalties. (O similar).

Codificació 0-1		
Codi	X	No contesta.
	1	Resposta correcta.
	0	Resposta incorrecta.

Pregunta 5

Ítem autocorregible, heu d'introduir la resposta al GESAVA.

Pregunta 6

6. Digues ☒ si són **vertaderes** (V) o **falses** (F) les afirmacions següents d'acord amb com entén el psicòleg Josep M. Faricle el sentiment de **pertinença** a un **grup** social.

Resposta correcta

F-V-F-F-V

El sentiment de **pertinença** a un **grup** social el podem trobar...

	V	F
vivint en una ciutat.		X
compartint el compromís en valors i objectius.	X	
formant part de grups en xarxes socials.		X
seguint *influencers* d'èxit.		X
comptant amb la proximitat física d'altres en la vida quotidiana.	X	

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: 5 encerts.
	1	Resposta parcialment correcta: 4-3 encerts.
	0	Resposta incorrecta: 2-0 encerts.

Pregunta 7

7. Un dels convidats és presentat en qualitat de psicòloga i ***coach***. Indica almenys dues de les paraules següents que siguin equivalents en català.

Marca ☒ les **opcions** correctes.

Resposta correcta

A, C i D

- ☒ A. entrenador
- ☐ B. fisioterapeuta
- ☒ C. assessor
- ☒ D. preparador

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: només marca les opcions correctes.
	1	Resposta parcialment correcta: 2 encerts si en marca com a màxim 3.
	0	Resposta incorrecta: 1 o cap encert o les marca totes.

Pregunta 8

8. El psicòleg Josep M. Faricle fa l'afirmació següent:

> «Aquests grups de pertinença organitzats digitalment són un engany, **per posar una paraula educada.**»

Què **vol dir** amb l'expressió destacada en negreta?

Raona breument la resposta.

Resposta correcta

El convidat al programa és conscient que no pot utilitzar una paraula no adequada a la situació comunicativa malgrat que consideri insuficient la paraula *engany*. A més, d'aquesta manera aconsegueix emfasitzar el missatge. (O similar).

Codificació 0-1		
Codi	X	No contesta.
	1	Resposta correcta.
	0	Resposta incorrecta.

Pregunta 9

9. Les **paraules** que es fan servir a l'àudio es poden agrupar quan fan referència a un **mateix tema**. Fixa't en l'exemple i **escriu** una o diverses paraules que identifiquin aquests grups.

Resposta correcta

B) agrupaments de persones/grups socials (o similar). C) termes mèdics o científics/llenguatge d'especialitat (o similar). D) sentiments/sensacions (o similar).

A)	B)	C)	D)
internet	grups socials	termes mèdics	sentiments
xarxa	tribu	neurotransmissor	amor
influencer	colla	pandèmia	dolor
digital	col·lectiu	psicologia	soledat

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: 3 encerts.
	1	Resposta parcialment correcta: 2 encerts.
	0	Resposta incorrecta: 1 o cap encert.

Lectura 1*: L'ambre gris*, Fabio Genovesi

Pregunta 10

10. Localitza al fragment següent un **exemple** de cadascun d'aquests **recursos literaris.**

Recursos literaris

1. **Epítet:** adjectiu que s'adjunta a un nom per emfasitzar-ne una qualitat inherent.
2. **Comparació:** un objecte és comparat a un altre que hom suposa més conegut, per fer més sensible aquell o una propietat d'aquell.
3. **Personificació:** atribució de qualitats humanes a animals, coses o conceptes.

Fragment del text

«De fet, quan dius que una cosa es ven a pes d'or, en el cas de l'ambre gris l'ofens, perquè costa molt més. I no cal tamisar el llit dels rius ni endinsar-se en la foscúria de les mines, el pots trobar tot passejant per la vora de l'oceà. Arriba allà, a la platja, i segur que acaba a les mans de la gent més rica del món.»

Resposta correcta

Epítet: *la foscúria de les mines*/Comparació: *es ven a pes d'or*/Personificació: *en el cas de l'ambre gris l'ofens/Arriba allà*

Exemples

1. **Epítet:** la foscúria de les mines.
2. **Comparació:** es ven a pes d'or.
3. **Personificació:** en el cas de l'ambre gris l'ofens.

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: 3 encerts.
	1	Resposta parcialment correcta: 2 encerts.
	0	Resposta incorrecta: 1 o cap encert.

Pregunta 11

Ítem autocorregible, heu d'introduir la resposta al GESAVA.

Pregunta 12

12. Indica almenys **3 recursos** que fa servir l'autor per destacar **l'existència** de **l'ambre gris**.

Marca ☒ les **opcions** correctes.

Resposta correcta

B, C, D i F

- ☐ A. Les aplicacions actuals en el camp de la cosmètica.
- ☒ B. L'origen real de la seva composició.
- ☒ C. Un recorregut històric del seu ús.
- ☒ D. El seu valor econòmic.
- ☐ E. La seva presència en la història de la pintura i la música.
- ☒ F. El misteri durant molt de temps del seu origen.

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: només marca les opcions correctes.
	1	Resposta parcialment correcta: 3 encerts si en marca com a màxim 4.
	0	Resposta incorrecta: 2-0 encerts o les marca totes.

Pregunta 13

13. Extreu del text un **enunciat** que faci **referència** a l'**origen fantàstic de l'ambre gris** i un altre que en faci a l'**explicació científica**.

Resposta correcta

Qualsevol dels següents enunciats o similars:

fantàstic:

- l'alè d'un drac condensat pel mar,
- una trufa que creixia al fons del mar,
- el fruit d'una planta submarina,
- un mineral dejectat pels abismes,

- una barreja entre mel i cera d'abella que havia caigut i rodolat entre les ones.

real:

- una substància que recobreix els becs dels calamars i les sípies, els empaqueta i els fa passar per l'intestí de les balenes,
- els excrements d'una balena que té una indigestió de calamars.

Codificació 0-1		
Codi	X	No contesta.
	1	Resposta correcta.
	0	Resposta incorrecta.

Pregunta 14

14. Què **vol dir** l'autor quan descriu l'ambre gris com «**el do dels déus als mortals per oferir-nos un tastet de l'aire que es respira al paradís**»?

Resposta correcta
Com que la fragància de l'ambre gris és tan sublim, és comparable a l'olor que es pot ensumar al paradís. (O similar).

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: només marca les opcions correctes.
	1	Resposta parcialment correcta: explicació aproximada.
	0	Resposta incorrecta.

Part específica: Model 3

Lectura 2: *Heroïcitats a The Last of Us*, Toni de la Torre

Pregunta 15

15. Creus que el **text** es pot transmetre a través d'un **mitjà audiovisual**?

Resposta correcta

Sí/A4/B1/C2/D3

☒ Sí

☐ No

A continuació, indica en què consisteixen aquests **recursos** del **llenguatge no verbal** que s'hi podrien fer servir.

Relaciona els **recursos** (A-D) i les **característiques** (1-4).

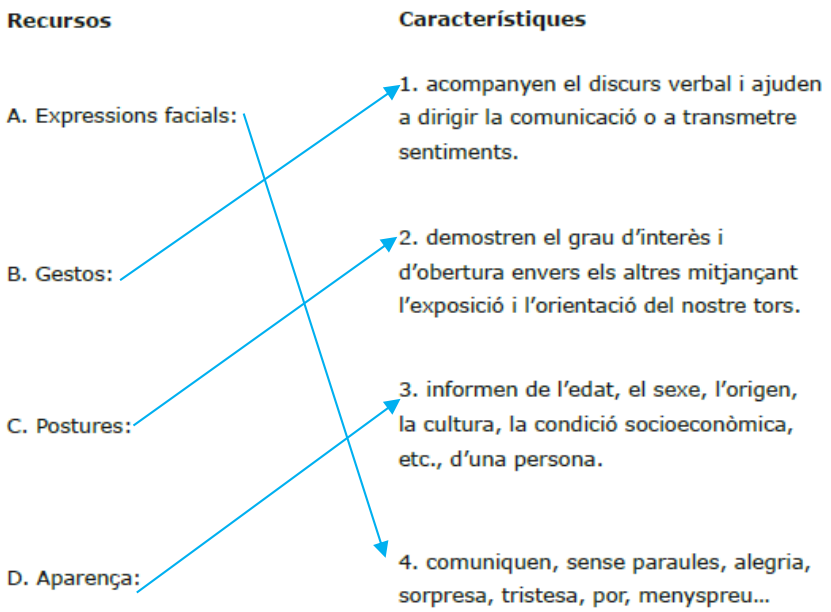

Recursos	A	B	C	D	0-1-2
Característiques	4	1	2	3	

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: Sí i 4 encerts.
	1	Resposta parcialment correcta: Sí i 3 encerts.
	0	Resposta incorrecta: qualsevol altra casuística,

Pregunta 16

16. La sèrie *The Last of Us* supera alguns dels **estereotips** tradicionals respecte dels **personatges femenins** i **joves.**

Digues ☒ si aquests enunciats són **vertaders** (**V**) o **falsos** (**F**).

Resposta correcta

F-V-F-V-F

	V	F
A la sèrie se subratlla la necessitat de protegir els personatges femenins.		X
La protagonista reuneix qualitats que l'equiparen al protagonista masculí.	X	
Als darrers capítols, la protagonista salva la vida gràcies al protagonista masculí.		X
Al final de la sèrie, l'heroïcitat autèntica recau en la protagonista.	X	
La protagonista és una jove vulnerable que necessita una figura paterna per sobreviure.		X

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: 5 encerts.
	1	Resposta parcialment correcta: 4-3 encerts.
	0	Resposta incorrecta: 2-0 encerts.

Pregunta 17

17. **Reemplaça** les **paraules subratllades** per una de la llista següent que sigui **equivalent.**

«L'**elaboració** del **personatge** arriba al seu punt **àlgid** al penúltim **episodi**, ja que **subverteix** un **patró clàssic** (...)»

model — període — protagonista — sant — aparició — transforma — construcció — envellit — culminant — establert — capítol — motle — converteix — intermedi — típic

Resposta correcta

*La **construcció** del **protagonista** arriba al seu punt **culminant** al penúltim **capítol**, ja que **transforma** un **model típic**.*

«L'/El/La construcció del/ de la protagonista arriba al seu punt culminant al/a la penúltim/a capítol, ja que transforma un/ una model típic (...)» 0-1-2

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: 7 encerts.
	1	Resposta parcialment correcta: 6-4 encerts.
	0	Resposta incorrecta: 3-0 encerts.

Pregunta 18

18. Després d'haver llegit el text, consideres que l'autor hauria d'haver **informat** el lector d'un possible ***espòiler***?

Resposta correcta

Sí, perquè al text apareix informació concreta sobre el desenllaç de la sèrie. (O similar).

Codificació 0-1		
Codi	X	No contesta.
	1	Resposta correcta.
	0	Resposta incorrecta.

Pregunta 19

19. A continuació apareixen algunes **raons** que expliquen el perquè **no** s'ha **traduït** de l'anglès el **títol** de la sèrie. Uneix aquests enunciats perquè tenguin un sentit complet.

Relaciona **l'enunciat** (A-D) amb la **causa** (1-4) corresponent.

Resposta correcta

A4/B1/C2/D3

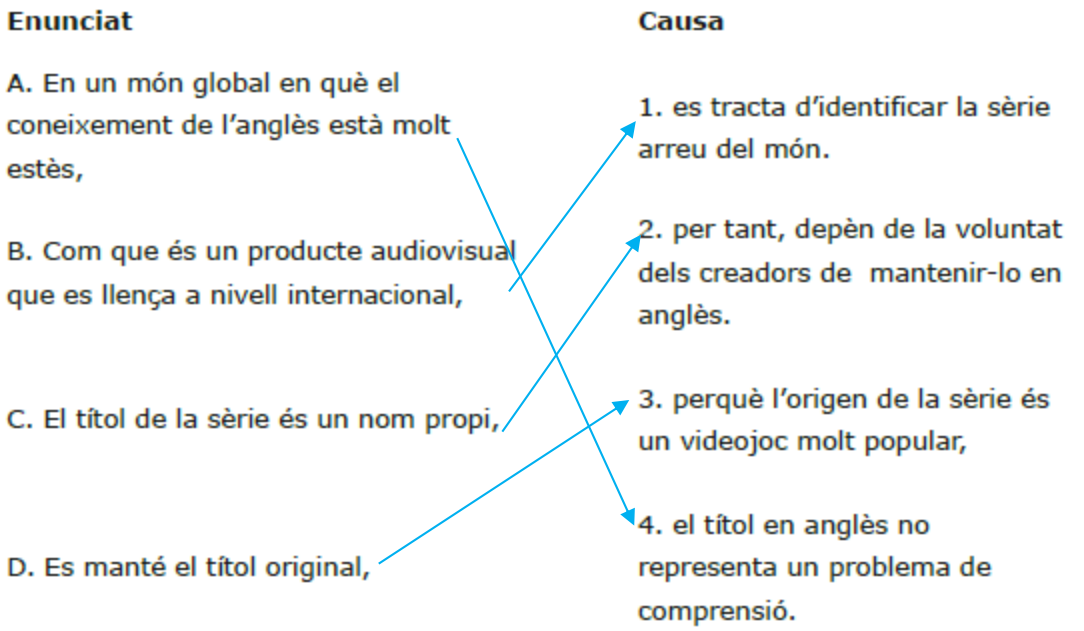

Enunciat	A	B	C	D	0-1-2
Causa	4	1	2	1	

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: 4 encerts.
	1	Resposta parcialment correcta: 3 encerts.
	0	Resposta incorrecta: 2-0 encerts.

Lectura 3: *Tria bé!*

Pregunta 20

20. Extreu del text un **ús culinari**, un altre de **medicinal** i un altre de **religiós** de **l'orenga**.

Resposta correcta

1. Culinari: en la pizza (combinació amb tomàquet i formatge).
2. Medicinal: propietat antioxidant/frena l'envelliment/manté la pell sana.
3. Religiós: purificar les cases / protegir les persones

*en cada ús qualsevol d'aquestes propostes.

Codificació 0-1		
Codi	X	No contesta.
	1	Resposta correcta: 3 usos correctes.
	0	Resposta incorrecta: 2, 1 o cap ús correcte.

Pregunta 21

21. Tria **l'element** adequat a la **situació comunicativa** del text que acabes de llegir.

Marca ☒ de cada apartat **l'opció** correcta.

Resposta correcta

A2/B3/C2

A. Emissor: autor...

- ☐ 1. especialitzat.
- ☒ 2. divulgador.
- ☐ 3. tècnic.

B. Receptor: lectors...

- ☐ 1. adults
- ☐ 2. infantils.
- ☒ 3. qualssevol.

C. Tema:

- ☐ 1. tècnic.
- ☒ 2. general.
- ☐ 3. específic.

Codificació 0-1		
Codi	X	No contesta.
	1	Resposta correcta: només marca les opcions correctes a cada apartat.
	0	Resposta incorrecta: qualsevol altra casuística.

Pregunta 22

Ítem autocorregible, heu d'introduir la resposta al GESAVA.

Pregunta 23

Ítem autocorregible, heu d'introduir la resposta al GESAVA.

Pregunta 24

24. Et pareix **encertada** la **distribució** de la **informació** en aquest text?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

Resposta correcta

Sí, perquè presenta d'una manera visual clara quina informació es considera prioritària i quines altres són secundàries./perquè d'aquesta manera no hi ha una acumulació de la informació./perquè d'aquesta manera el lector pot triar quina informació li interessa llegir. (O qualsevol similar).

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: resposta afirmativa amb argumentació vàlida[1].
	1	Resposta parcialment correcta: resposta afirmativa amb argumentació feble[2].
	0	Resposta incorrecta: resposta negativa, resposta afirmativa amb argumentació no vàlida o sense argumentació.

[1] [1] Entenem per argumentació vàlida qualsevol argumentació coherent, amb el connector adequat, que tingui sentit i que faci referència al text.

[2] Entenem per argumentació feble una argumentació coherent que no es formuli amb els connectors adequats o que sigui incompleta i que tingui sentit, però que la referència al text no sigui clara.

Expressió escrita

Pregunta 25: Expressió escrita

Expressió escrita

25. A continuació hauràs de fer una redacció d'**aproximadament 200 paraules** (més o menys 20 línies de 10 paraules cada una).

Si n'escrius menys es veurà afectada la teva puntuació.

Et recomanam que primer facis un esborrany en l'espai en blanc que hi ha a continuació.

Recentment una coneguda **plataforma** de **continguts audiovisuals** ha comprat els drets per retransmetre el pròxim **Mundial** de **futbol femení**. Creus que aquest fet afavorirà l'interès per un esport que ha estat tradicionalment practicat per homes?

Escriu un text en què donis la teva **opinió** sobre aquesta qüestió i d'altres com si es crearà una afició que acudeixi als estadis en major mesura i converteixi en ídols les millors jugadores; si tot això potenciarà la pràctica del futbol femení de base; o si atreurà inversions en publicitat per part de grans empreses i, per tant, milloraran els contractes de les jugadores professionals.

0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2
☐	☐	☐	☐	☐
25a	25b	25c	25d	25e

0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2
☐	☐	☐	☐	☐
25f	25g	25h	25i	25j

Rúbrica

Ítem	Rúbrica de textos escrits de l'àrea d'expressió 4t d'ESO			
	Coherència			
	Indicador	Codi		
		0	1	2
25a	**Progressió temàtica**	Repeteix la idea principal sense aportar-de de noves.	Afegeix informació nova amb reiteració.	Afegeix informacó nova.
25b	**Ordre i organització en l'exposició d'idees**	Exposa les idees de manera desordenada.	Algunes idees idees s'expressen de manera desordenada, però s'entén el sentit global.	Exposa les idees de manera ordenada.
125c	**Expressió**	Les idees no s'expressen amb claredat.	Expressa les idees de manera clara i comprensible.	Expressa les idees amb riquesa lingüística.
	Cohesió			
	Indicador	Codi		
		0	1	2
25d	**Marcadors del discurs**	No usa connectors quan són necessaris, els usa quan no ho són, o els repeteix.	Empra alguns connectors quan són necessaris, però no hi ha varietat.	Empra varietat de connectors quan són necessaris.
25e	**Referències lèxiques**	Fa més de 3 repeticions innecessàries.	Fa, com a màxim, 3 repeticions innecessàries de vocabulari.	No fa cap repetició innecessària de voacbulari.
25f	**Referències semàntiques**	No empra un vocabulari amb significat que aporti unitat semàntica al text.	Empra un vocabulari que aporta unitat semàntica al text.	Empra un vocabulari ric i precís amb significat que aporta unitat semàntica al text.
25g	**Referències gramaticals**	Més de 3 errors gramaticals Us inadequat dels temps verbals: concordança bàsica entre subjecte i verb, i en gènere i nombre als substatius.	1-2 errors gramaticals Us adequat de temps verbals; concordança bàsica entre subjecte i verb, i en gènere i nomber en els substantius.	Cap error gramatical
	Adequació			
	Indicador	Codi		
		0	1	2
25h	**Registre**	El registre no és adequat: comet més de 2 errors, empra vocabulari, expressions o construccions gramaticals massa col·loquials o usa vulgarismes.	Hi ha més de 2 errors en l'ús del registre.	Usa correctament el registre lingüístic en funció del context.
25i	**Accentuació**	Més de 3 errors	3 errors	Cap error
25j	**Puntuació**	Més de 3 errors	3 errors	Cap error